

การศึกษาการดำเนินงานการประเมินงานวิชาการด้วยตนเอง
ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร
สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 1

นางสาวบุญสม ทับสาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-869-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF THE SELF-EVALUATION OPERATION OF ACADEMIC TASKS IN THE
CURRICULUM TRY-OUT PROJECT SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION ONE.

Miss. Boonsom Tubsai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-869-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานการประเมินงานวิชาการด้วยตนเอง ในโรงเรียน
ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

โดย นางสาวบุญสม ทับสาย

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สันทิ อรุณวรรณ* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันทิ อรุณวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา* (ประธานกรรมการ)
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

..... *ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์* (อาจารย์ที่ปรึกษา)
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

..... *วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์* (กรรมการ)
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

บุญลุ่ม ทับลำย : การศึกษาการดำเนินงานการประเมินงานวิชาการด้วยตนเองในโรงเรียน
รวมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 (A STUDY OF THE
SELF - EVALUATION OPERATION OF ACADEMIC TASKS IN THE CURRICULUM
TRY - OUT PROJECT SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ONE) อาจารย์ที่ปรึกษา :
ผศ.ดร.โลกพิทย์ เชื้อรัตนพงษ์, 234 หน้า ISBN 974-633-869-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงาน การประเมิน
งานวิชาการด้วยตนเอง ในโรงเรียนรวมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดย
วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และคาร์ยอลละ

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการประเมินงานวิชาการด้วยตนเองทั้ง 5 งาน คือ
(1) งานด้านการวางแผนงานวิชาการ (2) งานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการ (3) งาน
ด้านการจัดการเรียนการสอน (4) งานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และ (5) งานด้าน
การบริหารงานวิชาการ โดย 4 งานแรกมีการดำเนินงาน 6 ด้าน คือ (1) กำหนดกิจกรรมการประเมิน
งานด้วยตนเอง (2) การสร้างความเข้าใจแก่ครูปฏิบัติงาน (3) การมอบหมายงาน (4) การดำเนินการ
ประเมิน (5) การสรุปผลการประเมิน (6) การนำผลการประเมินไปใช้สำหรับงานด้านการบริหาร
งานวิชาการมีการดำเนินงานเพียง 5 ด้าน โดยไม่ได้ดำเนินการในด้านการกำหนดกิจกรรมการประเมิน
งานด้วยตนเอง

ส่วนปัญหาในการประเมินงานวิชาการด้วยตนเอง พบว่า ในงานด้านการวางแผนงานวิชาการ
และงานด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียนขาดความรู้
ความเข้าใจในการกำหนดกิจกรรมการประเมินและขาดทักษะในการกำหนดเกณฑ์หรือรายการประเมิน
โรงเรียนขาดบุคลากรในการกำหนดกิจกรรมการประเมิน และการสร้างความเข้าใจแก่ครูปฏิบัติงานไม่ให้
ความร่วมมือในการประเมิน รวมทั้งโรงเรียนไม่สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการทำงาน
สำหรับงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรใน
โรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการกำหนดกิจกรรมการประเมิน และขาดบุคลากรที่จะให้ความรู้
ส่วนงานด้านการจัดการเรียนการสอน และงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า โรงเรียน
ไม่มีปัญหาในการประเมินงานด้วยตนเอง

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: SELF - EVALUATION / ACADEMIC TASKS / SECONDARY EDUCATION

BOONSOM TUBSAI : A STUDY OF THE SELF - EVALUATION OPERATION OF ACADEMIC TASKS IN THE CURRICULUM TRY-OUT PROJECT SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ONE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. JAITIP CHUARATANAPHONG, Ph.D. 234 PP. ISBN 974-633-869-2

This research was to study the operation and its problems relating to self - evaluation of academic tasks in the curriculum try - out project schools under the Department of General Education, Educational Region One. Research instruments employed were semi - structured interview and questionnaire. Data were analyzed by using content analysis, frequency and percentage.

The results of the study showed that schools self evaluated 5 tasks namely 1) academic planning, 2) academic development and promotion, 3) instructional activity provision, 4) measurement and evaluation, and 5) academic administration. The first four tasks were undertaken by following these 6 steps : 1) determination of self - evaluation activities, 2) creation of mutual understanding among all concerned 3) task assignments, 4) conducting of evaluation, 5) summary of evaluation results, 6) utilization of evaluation results. As for academic administration, 5 steps of action except the determination of self - evaluation activities were carried out.

The research also revealed that in connection with academic planning and administration, most schools were faced with the lack of understanding of staff in determining self - evaluation activities and lack of skills in setting criteria or evaluation items. Schools were also short of staff to help identify the activities and to build understanding. The staff did not render cooperation while schools were unable to utilize results for the improvement of the overall operation. On academic development and promotion aspect, most schools lacked the understanding of staff in determining self - evaluation activities and the staff knowledgeable of this topic. However, it was found that schools did not have any problems on the aspects of instructional activity provision, measurement and evaluation.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา

สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิติกร..... Halim Ni

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ศ.ดร. 16 ธ. 53 จ. พ. ว. ๒

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลาย ๆ ท่าน อาทิเช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้เอาใจใส่ให้คำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องอย่างละเอียดทุกขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วยความซาบซึ้งและศรัทธาอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี แดระยอด อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนส่วนหนึ่งอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการตรวจพิจารณา และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานแผนงาน และครู ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สุจิตรา เขียวศรี ที่ได้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ขอบคุณพี่น้องทุกคน ที่ได้ให้ความเอื้ออาทร เป็นกำลังใจ และอยู่เบื้องหลังความสำเร็จในการศึกษาและวิจัยครั้งนี้

บุญสม ทับสาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายและความสำคัญของการประเมิน.....	7
ความหมายของการประเมินตนเอง.....	9
แนวคิดและความสำคัญของการประเมินตนเอง.....	10
แนวทางการดำเนินงานการประเมินตนเองของโรงเรียน.....	12
บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประเมินตนเอง ของโรงเรียน.....	16
ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ.....	16
ขอบเขตของงานวิชาการ.....	18
การประเมินผลงานวิชาการ.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล.....	46
	ตอนที่ 2 การดำเนินงานการประเมินงานวิชาการด้วยตนเอง ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1.....	50
	ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานการประเมินงานวิชาการด้วยตนเอง ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1.....	121
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	148
	สรุปผลการวิจัย.....	148
	อภิปรายผลการวิจัย.....	163
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้.....	175
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป.....	177

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	178
ภาคผนวก.....	182
ประวัติผู้วิจัย.....	234

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน และคำร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน และจำนวน และคำร้อยละของบุคคลที่ต้องการสัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์.....	42
2	จำนวน และคำร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามสถานภาพ.....	46
3	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการวางแผนงานวิชาการในเรื่อง การกำหนดกิจกรรมการประเมินงานด้วยตนเอง.....	50
4	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการวางแผนงานวิชาการในเรื่อง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินงานด้วยตนเองแก่คณะทำงาน	52
5	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการวางแผนงานวิชาการในเรื่อง การมอบหมายการประเมินงานด้วยตนเอง.....	54
6	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการวางแผนงานวิชาการในเรื่อง การดำเนินการประเมินงานด้วยตนเอง.....	56
7	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการวางแผนงานวิชาการในเรื่อง การสรุปผลการประเมินงานด้วยตนเอง.....	60
8	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการวางแผนงานวิชาการในเรื่อง การนำผลการประเมินงานด้วยตนเองไปใช้.....	62
9	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่อง การกำหนดกิจกรรมการประเมินงานด้วยตนเอง.....	64
10	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่อง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินงานด้วยตนเองแก่คณะทำงาน	66
11	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่อง การมอบหมายการประเมินงานด้วยตนเอง.....	68
12	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่อง การดำเนินการประเมินงานด้วยตนเอง.....	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่อง การสรุปผลการประเมินงานด้วยตนเอง..... 74
14	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่อง การนำผลการประเมินงานด้วยตนเองไปใช้..... 76
15	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการในเรื่อง การกำหนดกิจกรรมการประเมินงานด้วยตนเอง..... 78
16	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการในเรื่อง การสร้างควมเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินงานด้วยตนเองแก่คณะทำงาน 80
17	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการในเรื่อง การมอบหมายการประเมินงานด้วยตนเอง..... 82
18	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการในเรื่อง การดำเนินการประเมินงานด้วยตนเอง..... 84
19	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการในเรื่อง การสรุปผลการประเมินงานด้วยตนเอง..... 88
20	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการในเรื่อง การนำผลการประเมินงานด้วยตนเองไปใช้..... 90
21	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง การกำหนดกิจกรรมการประเมินงานด้วยตนเอง..... 92
22	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง การสร้างควมเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินงานด้วยตนเองแก่คณะทำงาน 94
23	จำนวน และคำร้อยละของงานด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง การมอบหมายการประเมินงานด้วยตนเอง..... 96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง การดำเนินการประเมินงานด้วยตนเอง..... 98
25	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง การสรุปผลการประเมินงานด้วยตนเอง..... 102
26	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง การนำผลการประเมินงานด้วยตนเองไปใช้..... 104
27	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนในเรื่อง การกำหนดกิจกรรมการประเมินงานด้วยตนเอง..... 106
28	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนในเรื่อง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินงานด้วยตนเองแก่คณะทำงาน 109
29	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนในเรื่อง การมอบหมายการประเมินงานด้วยตนเอง..... 111
30	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนในเรื่อง การดำเนินการประเมินงานด้วยตนเอง..... 113
31	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนในเรื่อง การสรุปผลการประเมินงานด้วยตนเอง..... 117
32	จำนวน และค่าร้อยละของงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนในเรื่อง การนำผลการประเมินงานด้วยตนเองไปใช้..... 119
33	จำนวน และค่าร้อยละของปัญหาการดำเนินงานการประเมินงานด้วยตนเอง ในงานด้านการวางแผนงานวิชาการ..... 121
34	จำนวน และค่าร้อยละของปัญหาการดำเนินงานการประเมินงานด้วยตนเอง ในงานด้านการบริหารงานวิชาการ..... 126

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	จำนวน และคำร้อยละของปัญหาการดำเนินงานการประเมินงานด้วยตนเอง ในงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางวิชาการ.....	131
36	จำนวน และคำร้อยละของปัญหาการดำเนินงานการประเมินงานด้วยตนเอง ในงานด้านการจัดการเรียนการสอน.....	136
37	จำนวน และคำร้อยละของปัญหาการดำเนินงานการประเมินงานด้วยตนเอง ในงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	142